

Κανονισμός για θέματα ακαδημαϊκής δεοντολογίας και πρακτικής
του Τμήματος Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία

2023

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
2. Η ακαδημαϊκή ακεραιότητα.....	3
3. Λογοκλοπή (Plagiarism) - Αντιγραφή	4
3.1. Τι είναι η αντιγραφή;	5
3.2. Τι είναι λογοκλοπή (πλαγιαρισμός);	5
3.3. Οι τύποι της λογοκλοπής	6
3.4. Η παράφραση	7
3.5. Τρόποι αποφυγής λογοκλοπής	8
3.6. Εργαλεία ανίχνευσης λογοκλοπής	9
4. Κυρώσεις στην περίπτωση διαπίστωσης λογοκλοπή - Αποφάσεις ΤΑΦΠΠΗ	10
4.1. Πειθαρχικές ποινές	11
4.2. Διαδικασία για την επιβολή κύρωσης	12
5. Πηγές - Περισσότερες Πληροφορίες	12

1. Εισαγωγή

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΠΑΔΑ ορίζει τα βασικότερα ζητήματα που αφορούν και συνδέονται με τις αρχές δεοντολογίας εντός των ακαδημαϊκών τμημάτων του Ιδρύματος και ρυθμίζει τα επιμέρους σημεία που αφορούν παραβάσεις των κανόνων δεοντολογίας (βλ. Παράρτημα Ι, άρθρα 88-96).

2. Η ακαδημαϊκή ακεραιότητα

Αρχή όλων αποτελεί η τήρηση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας. Ως ακαδημαϊκή ακεραιότητα νοείται «η προσδοκία ότι οι καθηγητές, οι φοιτητές, οι ερευνητές¹ και όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας ενεργούν με: **ειλικρίνεια, εμπιστοσύνη, δικαιοσύνη, σεβασμό και υπευθυνότητα**».²

Η παραβίαση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας είναι επίσης γνωστή ως «ακαδημαϊκό παράπτωμα» ή «ακαδημαϊκή ανεντιμότητα». Όλοι/όλες οι φοιτητές/τριες αναμένεται να διατηρούν την ακαδημαϊκή ακεραιότητα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Ένας σημαντικός τρόπος διατήρησης της ακαδημαϊκής ακεραιότητας είναι η επικοινωνία με τους καθηγητές του τμήματος στην περίπτωση αντιμετώπισης προβλημάτων στη μελέτη σας και η συνεργασία μαζί τους για την εξεύρεση λύσεων.

Αποτελεί δέσμευση για το ΤΑΦΠΠΗ και το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής να παρέχει στις/στους φοιτήτριες/φοιτητές την απαραίτητη υποστήριξη για επιτυχείς σπουδές καθώς και την καθοδήγηση ώστε να είναι κατανοητά τα κριτήρια ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Η κατανόηση αυτών των κριτηρίων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή πορεία στις σπουδές, την έρευνα και σε κάθε αλληλεπίδραση με την ευρεία ακαδημαϊκή κοινότητα. Είναι κατευθυντήριες γραμμές χρήσιμες σε κάθε φοιτητή/τρια ακόμη και μετά τη λήψη πτυχίου, σε μεταπτυχιακό ή διδακτορικό επίπεδο σπουδών, καθώς και σε εργασιακά και επαγγελματικά πλαίσια.

Η ακαδημαϊκή ακεραιότητα επιτυγχάνεται με τους εξής τρόπους:

- ☞ κάνοντας αναφορά, γνωστοποιώντας, από πού προέρχονται οι πληροφορίες που χρησιμοποιείτε, αναφέροντας με σαφήνεια την πηγή.
- ☞ συμμετέχοντας στις εξετάσεις σας και υποβάλλοντας τις εργασίες σας
- ☞ αναφέροντας με ακρίβεια τα ερευνητικά ευρήματα και τηρώντας τις ερευνητικές πολιτικές
- ☞ χρησιμοποιώντας πληροφορίες με κατάλληλους τρόπους, σύμφωνα με τους νόμους περί πνευματικών δικαιωμάτων και προστασίας της ιδιωτικής ζωής
- ☞ ενεργώντας σύμφωνα με τους εκάστοτε κανόνες δεοντολογίας, ακόμη και όταν αντιμετωπίζετε δυσκολίες.

¹ Σε όλο το κείμενο όπου αναφέρεται το αρσενικό (ερευνητής, φοιτητής, κλπ.) θα εννοείται και η αντίστοιχη χρήση του θηλυκού (πχ. ερευνήτρια, , φοιτήτρια, κλπ.) καθώς και το αντίστροφο εκτός και αν υπάρχει σαφής διαφοροποίηση.

² <https://www.teqsa.gov.au/students/understanding-academic-integrity/what-academic-integrity>

- ☞ Η παρουσίαση ψευδών πληροφοριών (π.χ., πρόφαση ασθένειας, σοβαρού συμβάντος στην οικογένεια κτλ.) με στόχο την αναβολή ή αποφυγή εξέτασης, τεστ, αξιολόγησης ή άλλου είδους ακαδημαϊκής υποχρέωσης, έτσι ώστε να μην εξεταστεί κάποιος στον ίδιο χρόνο με τους συμφοιτητές του/της αντίκειται στην ακαδημαϊκή ακεραιότητα.

Μια σειρά από συμπεριφορές φοιτητών μπορούν να υπονομεύσουν την ακαδημαϊκή ακεραιότητα³, για την παραβίαση της οποίας μπορεί να επιβληθούν σημαντικές κυρώσεις (για περισσότερες πληροφορίες, βλ. Παράρτημα 1 [Κεφ. 20 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του ΠΑΔΑ]). Εάν αντιμετωπίζετε προβλήματα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ακαδημαϊκή σας επίδοση, είναι καλύτερο να μιλήσετε με τον/την καθηγητή/καθηγήτρια του μαθήματος ή τον/την Ακαδημαϊκό Σύμβουλο του ΤΑΦΠΠΗ.

3. Λογοκλοπή (Plagiarism) - Αντιγραφή

Η λογοκλοπή και η αντιγραφή στις εργασίες και τις εξετάσεις των φοιτητριών/τών είναι ένα φαινόμενο που απασχολεί έντονα την ακαδημαϊκή κοινότητα γιατί είναι πράξεις που αντιτίθενται στην έννοια του ακαδημαϊκού ήθους και ακεραιότητας. Η λογοκλοπή αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα που εντάσσεται στο γενικότερο πεδίο της παραβίασης της πνευματικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο της Ελλάδας⁴ και της Ευρώπης⁵.

Η αντιγραφή και η λογοκλοπή (πλαγιαρισμός) [=κειμενική ομοιότητα χωρίς αναφορά της πηγής], αποτελούν μη ορθές ακαδημαϊκές πρακτικές, οι οποίες πρέπει να αποφεύγονται και επισύρουν ποινές, που μπορεί να είναι από βαθμολογική μείωση μέχρι μηδενισμό της εργασίας, σε περίπτωση εκτεταμένης αντιγραφής ή όποιο άλλο μέτρο προβλέπεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΑΔΑ. Σύμφωνα με τον Εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του ΠΑΔΑ, και πιο συγκεκριμένα το Άρθρο 88, παρ. 10 (βλ. Παράρτημα Ι), ορίζονται σε αδρές γραμμές τα ζητήματα λογοκλοπής.

«Βασικό κανόνα δεοντολογίας για τους φοιτητές συνιστά η μη προσφυγή στη λογοκλοπή κατά την εκπόνηση των εργασιών κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Απαγορεύεται:

- α) η χρήση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων και η εμφάνισή τους από τους φοιτητές ως δικών τους, προκειμένου να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους
- β) η παρουσίαση εργασιών που έχουν εκπονηθεί συνεργατικά με άλλους φοιτητές, ως

³ Συμπεριφορές που υπονομεύουν ή παραβιάζουν την ακαδημαϊκή ακεραιότητα περιλαμβάνουν: την «ανακύκλωση ή επανυποβολή εργασιών» περιλαμβάνει την υποβολή (ή επανυποβολή) εργασίας που έχει ήδη αξιολογηθεί, χωρίς την άδεια του καθηγητή σας, την «παραποίηση πληροφοριών», δηλ. την επινόηση πληροφοριών για ερευνητικές εργασίες ή εργασίες που βασίζονται σε έρευνα ή οποιασδήποτε πληροφορίας που είναι εσφαλμένη ή απλά δεν υπάρχουν, «παράτυπη συνεργασία ή συμπαιγνία (collusion)» με έναν ή περισσότερους άλλους φοιτητές (δεν αναφερόμαστε στις «ομαδικές εργασίες») ή με έναν φίλο ή μια ομάδα φίλων για την ολοκλήρωση των εργασιών, «εξαπάτηση στις εξετάσεις», «συμβατική εξαπάτηση και πλαστοπροσωπία» που περιλαμβάνει την ανάθεση σε κάποιον άλλον να ολοκληρώσει μέρος ή το σύνολο της εργασίας. Μία σύγχρονη μορφή εξαπάτησης αποτελεί και η χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης (AI - Artificial Intelligence) όπως η διαδικτυακή πλατφόρμα ChatGTP.

⁴ <https://www.opi.gr/index.php/vivliothiki/2121-1993>

⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/eu-copyright-legislation>

ατομικές εργασίες

γ) η κάθε μορφής αντιγραφή, η συνεργασία με τρίτα πρόσωπα κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε εξεταστικής διαδικασίας, καθώς και η χρήση κάθε είδους σημειώσεων, βοηθημάτων και ηλεκτρονικών μέσων, εκτός αν ο διδάσκων επιτρέπει τη χρήση τους».

3.1. Τι είναι η αντιγραφή;

Ο όρος «αντιγραφή» αναφέρεται στη σκόπιμη παραποίηση των πηγών, της φύσης ή των συνθηκών μιας ακαδημαϊκής εργασίας με σκοπό την πρόσκτηση βαθμολογίας (ή πιστωτικών μονάδων) που δεν δικαιούται ο φοιτητής. Ο ορισμός ισχύει και για την περίπτωση στην οποία η παραποίηση είναι αποτέλεσμα συνεργασίας με άλλους, χωρίς, ωστόσο, να περιορίζεται σε αυτήν. Ως «αντιγραφή» ορίζονται οι παρακάτω περιπτώσεις (χωρίς ο όρος να περιορίζεται αποκλειστικά σε αυτές):

- Η κατοχή μέρους ή ολόκληρου αντίγραφου των θεμάτων εξέτασης ή αξιολόγησης, πριν αυτά δοθούν επίσημα στους φοιτητές για συμπλήρωση.
- Η χρήση σημειώσεων, εγχειριδίων, κινητών τηλεφώνων ή άλλου μέσου πληροφόρησης στη διάρκεια εξετάσεων, τεστ και αξιολογήσεων, εκτός εάν έχει δοθεί ρητή άδεια από τον διδάσκοντα καθηγητή.
- Η απόκτηση εμπιστευτικών πληροφοριών αναφορικά με μια εξέταση, τεστ ή αξιολόγηση, πλην όσων δημοσιοποιεί ο διδάσκων. Για παράδειγμα, να προσπαθήσει κάποιος να βρει το τεστ ή τα θέματα των εξετάσεων.
- Η εξασφάλιση ή ανταλλαγή πληροφοριών κατά τη διάρκεια της εξέτασης.
- Ο σφετερισμός ερευνητικών δεδομένων ή άλλου υλικού που έχει συλλεχθεί από άλλο άτομο ή ομάδα.
- Η παραποίηση ερευνητικών δεδομένων ή πληροφοριών.
- Η παρουσία άλλου προσώπου στη θέση του φοιτητή για εκπλήρωση οιασδήποτε ακαδημαϊκής υποχρέωσης, χωρίς τη συγκατάθεση του διδάσκοντος.
- Η συνεργασία με άλλα πρόσωπα για την πραγματοποίηση ενός ή περισσότερων εκ των προαναφερθέντων παραβάσεων.
- Η χρήση εκτεταμένου μέρους μιας εργασίας που έχει ήδη υποβληθεί σε προηγούμενο μάθημα ή άλλο πρόγραμμα σπουδών, με στόχο την κάλυψη των υποχρεώσεων τωρινού μαθήματος ή προγράμματος σπουδών, χωρίς την ενημέρωση του διδάσκοντος.

Συνοπτικά, ως «αντιγραφή» ορίζεται η χρήση ή απόπειρα χρήσης διδακτικού υλικού, πληροφοριών, σημειώσεων, εκπαιδευτικών βοηθημάτων ή άλλου βοηθητικού μέσου κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε είδους ακαδημαϊκής εξέτασης ή αξιολόγησης, χωρίς τη ρητή άδεια του διδάσκοντος.

3.2. Τι είναι λογοκλοπή (πλαγιαρισμός);

Η λέξη λογοκλοπή (plagiarism) προέρχεται από τη λατινική λέξη *plagiarius*, που σημαίνει *απαγωγέας* (Merriam-Webster Unabridged, 2019). Στο λεξικό του Γ. Μπαμπινιώτη

προσδιορίζεται ως «η ιδιοποίηση με αθέμιτο τρόπο ξένης πνευματικής δημιουργίας.»⁶ Όταν κάποιος προβαίνει σε λογοκλοπή είναι σαν να κλέβει κάποιον και όχι μόνο τις ιδέες του. Με απλά λόγια, η λογοκλοπή αναφέρεται στην οικειοποίηση υλικού, ιδεών και λόγου που ανήκει σε άλλο πρόσωπο ή στην παρουσίαση μιας ιδέας ή ενός έργου που πηγάζει από κάποιο προϋπάρχον έργο **χωρίς αυτή να συνοδεύεται από ξεκάθαρη αναγνώριση⁷ της πηγής αυτής της πληροφορίας**, χωρίς την πλήρη και κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής. Σημειώστε πως δεν έχει καμία σημασία εάν η μη αναγνώριση της πηγής είναι εκούσια. Κάθε έλλειψη αναγνώρισης, ακόμα και ακούσια, θεωρείται λογοκλοπή⁸.

Η λογοκλοπή δεν είναι ποτέ αποδεκτή στην ακαδημαϊκή γραφή. Η ραγδαία ανάπτυξη και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του παγκόσμιου ιστού αναδεικνύουν ως μείζον θέμα τη διαδικασία κατά την οποία αντιγράφεται και οικειοποιείται ηλεκτρονικό περιεχόμενο από το διαδίκτυο χωρίς την αναφορά της αρχικής πηγής. Το σύγχρονο αυτό φαινόμενο ονομάζεται *Κυβερνοπλαγιαρισμός* (cyberplagiarism). Κάθε μορφή πληροφορίας απαιτεί αναγνώριση (παραπομπή και αναφορά). Μια κοινά λανθασμένη αντίληψη είναι πως μόνο η ακριβής αντιγραφή λέξεων από μια πηγή αποτελεί λογοκλοπή, όμως η απαίτηση αναγνώρισης πηγών είναι πολύ ευρύτερη. Πιο συγκεκριμένα, είναι σημαντικό να κατανοήσετε πως πρέπει να αναγνωρίζονται τόσο οι πηγές ιδεών - απόψεων, θεωριών, γεγονότων, κλπ. - όσο και λέξεων.

3.3. Οι τύποι της λογοκλοπής

Η λογοκλοπή μπορεί να είναι εκούσια ή ακούσια, μερική (αντιγραφή μέρους κειμένου χωρίς να υπάρχει σαφής αναφορά της προέλευσής του) ή ολική (αντιγραφή ολόκληρης πηγής). Υπάρχουν δυο βασικοί τύποι λογοκλοπής: (α) η **λογοκλοπή ολόκληρης πηγής** και (β) η **μερική αντιγραφή**.

Η **λογοκλοπή ολόκληρης πηγής** αφορά στην περίπτωση που το σύνολο της εργασίας ενός τρίτου εμφανίζεται ως αποτέλεσμα δικής σας δουλειάς. Το συνηθέστερο παράδειγμα είναι όταν ένας φοιτητής «βάζει» το όνομα του σε μια εργασία που την έχει γράψει κάποιος άλλος. Η λογοκλοπή ολόκληρης πηγής αφορά και τις περιπτώσεις μιας θεωρητικής προσέγγισης, μιας ερευνητικής μεθοδολογίας, ενός σχεδιαγράμματος ή ενός επιστημονικού θεωρήματος.

Στην κατηγορία λογοκλοπής ολόκληρης πηγής περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις υποβολής ως δικής/δικού σας:

- εργασίας που εκπόνησε ένας συμφοιτητής/φίλος,
- εργασίας που έχετε «αγοράσει» από τρίτους και έχει προετοιμαστεί από αυτούς,

⁶ Μπαμπινιώτης, Γ. (2002). *Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, σ. 1019.

⁷ Με τον όρο «ξεκάθαρη αναγνώριση» εννοούμε ότι η αναφορά/παραπομπή πρέπει να γίνεται μέσα στο κείμενο και να αναφέρεται πλήρως η σχετική πηγή στο τέλος της εργασίας στη Βιβλιογραφία.

⁸ Το κείμενο εστιάζει στην λογοκλοπή όπως αυτή παρουσιάζεται στις γραπτές εργασίες φοιτητριών/τών, όμως οι έννοιες που πραγματεύεται μπορούν να εφαρμοστούν σε οποιονδήποτε τύπο ακαδημαϊκού εγγράφου.

- άρθρου που έχει δημοσιευτεί σε άλλη πηγή, όπως σε ένα επιστημονικό περιοδικό (journal) ή στο Διαδίκτυο.

Η **μερική αντιγραφή** αφορά στην περίπτωση που ακριβείς λέξεις ή ακριβές περιεχόμενο μιας πηγής εισάγονται ως μέρος της εργασίας σας *χωρίς να προχωράτε σε κατάλληλη αναγνώριση αυτής της πηγής*. Στην κατηγορία μερικής αντιγραφής περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις:

- αντιγραφής και επικόλλησης (copy and paste) από μια ηλεκτρονική πηγή,
- αντιγραφής από μια έντυπη πηγή,
- αυτολεξεί επανάληψης μιας συζήτησης, του περιεχομένου μιας συνέντευξης κλπ.,
- εισαγωγής μιας φωτογραφίας, ενός διαγράμματος, ενός βίντεο ή άλλου είδους πολυμέσων.

Συνοπτικά, οι παρακάτω περιπτώσεις (χωρίς ο όρος να περιορίζεται αποκλειστικά σε αυτές) συνιστούν κάποιας μορφής και έκτασης λογοκλοπή:

- Η απευθείας αντιγραφή όρων, προτάσεων και παραγράφων από έργο που ανήκει σε άλλο πρόσωπο, χωρίς την κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής και χωρίς να χρησιμοποιηθούν τα εισαγωγικά για να δηλώσουν ότι η συγκεκριμένη πρόταση ή κείμενο ανήκει σε άλλον.
- Η χρήση πληροφοριών από το διαδίκτυο χωρίς να αναφέρεται η πηγή τους.
- Η αναγραφή παραποιημένης παραπομπής.
- Η αντιγραφή τόσων πολλών λέξεων ή ιδεών από μια πηγή έτσι ώστε το μεγαλύτερο μέρος της εργασίας να βασίζεται σε ξένες πηγές, είτε αναφέρεται η παραπομπή είτε όχι.
- Η αντιγραφή εικονογράφησης, αναπαράστασης, φωτογραφιών, σχεδίων, μοντέλων ή άλλου οπτικού υλικού χωρίς την κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής.
- Η παρουσίαση εργασίας που έχει συνταχθεί από άλλο πρόσωπο, είτε σε ολοκληρωμένη μορφή είτε σε μορφή προσχεδίου, χωρίς την αναφορά της πηγής, όπως γίνεται στην περίπτωση αγοράς έτοιμων εργασιών.

3.4. Η παράφραση

Πολλοί είναι εκείνοι που πιστεύουν ότι εκφράζοντας ένα κείμενο ή μια ιδέα με «δικές τους λέξεις» αποφεύγουν το ζήτημα της λογοκλοπής. Υπάρχει ένας επίσημος όρος που αναφέρεται στην έκφραση ιδεών τρίτων με «δικές σας λέξεις» - ονομάζεται «παράφραση». Συχνά ο σκοπός της παράφρασης είναι να απλοποιήσει ή να παρουσιάσει μια σύνοψη των ιδεών ενός συγγραφέα, καθιστώντας τις ιδέες αυτές περισσότερο κατανοητές. Η παράφραση είναι αποδεκτή και απαραίτητη για την συγγραφή των εργασιών σας, αλλά και σε αυτή την περίπτωση είναι αναγκαίο να αναφέρεται η αρχική πηγή από την οποία προέρχονται οι ιδέες/πληροφορίες που παραφράζετε, ακόμα και στην περίπτωση που έχουν εκφραστεί σημαντικά διαφοροποιημένες. Είναι σημαντικό να είσατε ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν παραφράζετε μέρη ενός κειμένου. Η απλή παράφραση, όπου αντικαθίστανται μερικές λέξεις με άλλες συνώνυμες ή αλλάζει η σειρά της πρότασης, ουσιαστικά είναι συναφής με την άμεση

αντιγραφή των λέξεων του συγγραφέα. Μια τέτοια προσπάθεια δεν είναι αρκετή ώστε να θεωρηθεί γνήσια παράφραση της ιδέας και θεωρείται μορφή λογοκλοπής. Πέραν αυτού, η απλή παράφραση υποδηλώνει πως ο φοιτητής δεν έχει αναπτύξει εις βάθος την κατανόηση του θέματος.

3.5. Τρόποι αποφυγής λογοκλοπής

Συχνά υποθέτουμε πως όλοι όσοι υποπίπτουν στο παράπτωμα της λογοκλοπής προσπαθούν εκουσίως να εξαπατήσουν. Η αλήθεια είναι πως ένα μεγάλο μέρος της λογοκλοπής οφείλεται στην απροσεξία ή στην έλλειψη κατανόησης της έννοιάς της. Συνοπτικά:

Τι ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ να κάνουμε

- ☞ Να παρουσιάζουμε τη δουλειά ενός άλλου σαν δική μας.
- ☞ Να ανακυκλώνουμε εργασίες άλλων ατόμων ή και τις δικές μας.
- ☞ Να πληρώνουμε επαγγελματίες ή άλλους φοιτητές για να γράψουν την εργασία μας.
- ☞ Να κάνουμε μια εργασία που βασίζεται στις ιδέες ενός άλλου χωρίς να αναφερθούμε στην παραπομπή.
- ☞ Να αντιγράψουμε και να επικολλούμε (copy and paste) από σελίδες στο διαδίκτυο για να κάνουμε μια εργασία.

Τι ΜΠΟΡΟΥΜΕ να κάνουμε για να αποφύγουμε τη λογοκλοπή;

Οι ακόλουθες στρατηγικές μπορούν να σας βοηθήσουν να αποφύγετε τα προβλήματα λογοκλοπής:

- ☞ Φροντίστε να έχετε αρκετό χρόνο στην διάθεση σας ώστε να προσπαθήσετε να επιτύχετε ένα καλό αποτέλεσμα. Οι φοιτητές που προσπαθούν να συγγράψουν μια εργασία την τελευταία στιγμή είναι πιο πιθανό να υποπέσουν σε λογοκλοπή γιατί η βιασύνη τους κάνει απρόσεχτους. Η έλλειψη χρόνου είναι επίσης το πρωταρχικό κίνητρο για την εκούσια λογοκλοπή που σκοπό έχει την εξαπάτηση.
- ☞ Ξαναδιαβάστε την εργασία σας με σκοπό την αναθεώρησή της. Μέσω της αναθεώρησης μπορείτε να διορθώσετε μέρη του κειμένου που είναι αποτέλεσμα λογοκλοπής.
- ☞ Ελέγξτε το κείμενό σας για λάθη. Ο έλεγχος μπορεί να σας βοηθήσει να εντοπίσετε παραπομπές που πιθανώς να έχετε παραλείψει. Δώστε ιδιαίτερη προσοχή ώστε όλες οι πηγές που αναφέρονται μέσα στο κυρίως κείμενο μιας εργασίας σας να παρουσιάζονται με πληρότητα στη βιβλιογραφία στο τέλος της εργασίας. Η απουσία από τη βιβλιογραφία πηγών που αναφέρονται μέσα στις εργασίες σας συνιστά λογοκλοπή.
- ☞ Όλα τα παραθέματα, δηλαδή τα αυτούσια αποσπάσματα από έργα άλλων συγγραφέων (quotes), πρέπει να δηλώνονται με σαφήνεια και ακρίβεια και πρέπει να παρουσιάζονται εντός εισαγωγικών και να ακολουθούνται από την αντίστοιχη παραπομπή σε παρένθεση, είτε εντός του κειμένου είτε σε υποσημείωση/ σημείωση τέλους. Η σωστή χρήση των εισαγωγικών είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αποφυγή της λογοκλοπής. Στις λέξεις που είναι ακριβές αντίγραφο του γνήσιου κειμένου πρέπει

πάντα να χρησιμοποιούνται εισαγωγικά και να σημειώνετε την σελίδα από την οποία προέρχεται το παράθεμα.

- ☞ Η χρήση αυτούσιου κειμένου σε εισαγωγικά προτείνεται στην περίπτωση ορισμών ή όταν η αρχική διατύπωση του συγγραφέα εκφράζει την ιδέα τόσο καλά που δεν είναι δυνατόν να υπάρξει καλύτερη διατύπωσή της. Δυστυχώς όμως οι φοιτητές που δεν έχουν εμπιστοσύνη στον τρόπο γραφής τους τείνουν να χρησιμοποιούν πολύ συχνά αυτούσιο κείμενο μέσα στις εργασίες τους, πιστεύοντας πως δεν μπορούν να βελτιώσουν την έκφραση του συγγραφέα. Ακόμα και στην περίπτωση που όλες οι πηγές των αυτούσιων κειμένων έχουν αναγνωριστεί από τον φοιτητή, ο φοιτητής μπορεί να κατηγορηθεί για λογοκλοπή καθώς η προσωπική του συμβολή είναι μηδενική.
- ☞ Η έκταση της παράθεσης αυτούσιου κειμένου που χρησιμοποιείται κάθε φορά πρέπει να είναι μικρή, συνήθως μέχρι δύο-τρεις σειρές κειμένου με όσο το δυνατόν λιγότερες λέξεις.
- ☞ Για το υλικό που παραφράζεται ή συνοψίζεται από το φοιτητή με δικά του λόγια, θα πρέπει να αναγράφεται η πηγή είτε σε παρένθεση εντός του κειμένου είτε σε υποσημείωση/ σημείωση τέλους.
- ☞ Οι πληροφορίες που αποκτώνται μέσω της μελέτης και της έρευνας, εφόσον δεν συνιστούν κοινή επαγγελματική γνώση, θα πρέπει να ακολουθούνται από την αντίστοιχη παραπομπή σε παρένθεση, είτε εντός του κειμένου είτε σε υποσημείωση/ σημείωση τέλους.
- ☞ Να αναφερόμαστε σε άλλες πηγές χρησιμοποιώντας εισαγωγικά αν είναι αυτούσιες και καταγράφοντας την βιβλιογραφική πηγή όπως πρέπει (συμπεριλαμβάνονται και οι ηλεκτρονικές ιστοσελίδες). Περισσότερες πληροφορίες για το APA style βλ. <http://www.apastyle.org>
- ☞ Να παραφράζουμε (να παίρνουμε πληροφορίες από μια άλλη εργασία και να την ξαναγράφουμε σαν νέο κείμενο) καταγράφοντας και πάλι, όμως, την πηγή.
- ☞ Στην περίπτωση κοινής εργασίας, είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται τα ίδια δεδομένα, ωστόσο, στις αναλύσεις και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από αυτά, θα πρέπει να υπάρχει εξατομικευμένη προσέγγιση.

Να σημειωθεί ότι απόψεις/ιδέες/θεωρίες καθώς και γεγονότα που αποτελούν «κοινή γνώση» δεν χρήζουν αναφοράς σε πηγή.

3.6. Εργαλεία ανίχνευσης λογοκλοπής

Οι εργασίες σας μπορούν να ελεγχθούν δωρεάν στην ιστοσελίδα: <https://www.plag.gr/>. Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής έχει προμηθευτεί στις βιβλιοθήκες του ένα μέσο ανίχνευσης-αποφυγής της λογοκλοπής, το λογισμικό Turnitin. Ο/Η φοιτητής/ήτρια, κατά τη στιγμή της υποβολής της εργασίας του/ης, αποδέχεται τον έλεγχο της πιθανότητας αντιγραφής-κειμενικής ομοιότητας ακόμη και με τη χρήση κατάλληλου λογισμικού ελέγχου κειμενικής ομοιότητας.

4. Κυρώσεις στην περίπτωση διαπίστωσης λογοκλοπή - Αποφάσεις ΤΑΦΠΠΗ

Στις περιπτώσεις προσχεδιασμένης αντιγραφής ή άλλης μη αποδεκτής ακαδημαϊκά συμπεριφοράς επιβάλλονται κυρώσεις σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΑΔΑ.

Σε ότι αφορά τις περιπτώσεις λογοκλοπής σημειώνεται ότι:

- ☞ Ο εντοπισμός της λογοκλοπής δεν εξαντλείται στα αποτελέσματα του συστήματος εντόπισης κειμενικής ομοιότητας. Σε κάθε περίπτωση κάθε υποβαλλόμενη εργασία ελέγχεται από τον διδάσκοντα/διδάσκουσα τόσο ως προς τις ποσοτικές ενδείξεις (γενικά και ειδικά ποσοστά που εξάγει το Turnitin) όσο και -και κυρίως αυτών- ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των εντοπιζόμενων, καθ' οποιονδήποτε τρόπο, ομοιοτήτων (δηλ. συγκριτική διερεύνηση και εκτίμηση από τον διδάσκοντα των εντοπισμένων όμοιων κειμένων).
- ☞ Πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές θεωρούνται και οι διδακτορικές διατριβές, οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, οι πτυχιακές εργασίες καθώς οι γραπτές εργασίες που εκπονούνται στο πλαίσιο μαθημάτων.
- ☞ Διευκρινίζεται ότι η κειμενική ομοιότητα-λογοκλοπή αφορά όχι μόνον κείμενα τρίτων αλλά και κατατεθειμένα κείμενα των ίδιων των φοιτητών/ριών στο πλαίσιο γραπτών εργασιών. Σε περίπτωση εντοπισμού κειμενικής ομοιότητας με προηγούμενα κείμενα που έχουν συγγράψει οι ίδιοι οι φοιτητές/ριες (αυτολογοκλοπή) ισχύουν οι ίδιες κυρώσεις για τη λογοκλοπή/πλαγιαρισμό στη σχετική απόφαση.

Εάν κατά τη διάρκεια εκπόνησης οποιασδήποτε γραπτής εργασίας διαπιστωθεί κειμενική ταύτιση, είτε από το λογισμικό ανίχνευσης λογοκλοπής "Turnitin" ή/και από τον διδάσκοντα, **σε ποσοστό μικρότερο από 20%, αυτό θεωρείται αποδεκτό, με την επιφύλαξη της αναγνώρισης των πηγών του ταυτιζόμενου κειμένου**, παράλειψη της οποίας συνιστά σε κάθε περίπτωση λογοκλοπή.

Οι πειθαρχικές ποινές και κυρώσεις που επιβάλλονται για μεγαλύτερα ποσοστά λογοκλοπής, ανάλογα με τη φύση και τη βαρύτητα του αδικήματος, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα :

- ☞ Στην περίπτωση που το ποσοστό κειμενικής ταύτισης κυμαίνεται από 20% έως 30% στο σύνολο του **«καθαρού» κειμένου**⁹ η εργασία επιστρέφεται στον φοιτητή για διόρθωση των μερών που παρουσιάζουν κειμενική ταύτιση και επανυποβολή.
- ☞ Στην περίπτωση που το ποσοστό κειμενικής ταύτισης κυμαίνεται από 30% έως 35% στο σύνολο του **«καθαρού» κειμένου** η εργασία εκπονείται εκ νέου με διαφορετικό θέμα.

⁹ Ως «καθαρό» κείμενο νοείται το κείμενο από το οποίο έχουν αφαιρεθεί το εξώφυλλο της εργασίας, τα περιεχόμενα, η περίληψη, η βιβλιογραφία, τα παραθέματα και τα παραρτήματα.

Ένας τρόπος διασφάλισης του σχετικού ελέγχου είναι η υποβολή δύο (2) αρχείων: ένα με τα προαναφερθέντα στοιχεία/μέρη και ένα με το κυρίως κείμενο όπου αναπτύσσεται η εργασία.

- ☞ Σε περιπτώσεις εκτεταμένης κειμενικής ταύτισης σε ποσοστό μεγαλύτερο του 35% στο σύνολο του «καθαρού» κειμένου, η εργασία εκπονείται εκ νέου με διαφορετικό θέμα και αφαίρεση μίας μονάδας από την τελική βαθμολογία.
- ☞ Σε περίπτωση επανάληψης φαινομένων εκτεταμένης κειμενικής ταύτισης ή λογοκλοπής σε εργασίες, ο φοιτητής παραπέμπεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΑΔΑ.
- ☞ Σε περίπτωση που διαπιστωθεί εκ των υστέρων εκτεταμένη κειμενική ταύτιση ή λογοκλοπή σε εργασία πτυχιούχου, διπλωματούχου, Διδάκτορα ή Μεταδιδάκτορα, το αρμόδιο συλλογικό όργανο οφείλει να εξετάσει την περίπτωση και έχει τη δυνατότητα να προβεί στην ανάκληση της χορήγησης του τίτλου σπουδών σύμφωνα με όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία.
- ☞ Η λογοκλοπή και η ιδιοποίηση ξένων επιτευγμάτων συνιστά παράβαση των κανόνων δεοντολογίας και θα πρέπει να παραπέμπονται στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα για τις προβλεπόμενες ενέργειες.

Τονίζεται ιδιαίτερα, ότι τα παραπτώματα της λογοκλοπής και της ιδιοποίησης ξένων επιτευγμάτων δεν προϋποθέτουν εκτεταμένο ποσοστό κειμενικής ταύτισης. Το παράπτωμα της λογοκλοπής μπορεί να αφορά οποιαδήποτε από τις εκφάνσεις αναφέρονται στην ενότητα «Μορφές Λογοκλοπής», ενώ η ιδιοποίηση ξένων επιτευγμάτων κρίνεται κατόπιν της κατ' ουσίαν εξέτασης του περιεχομένου της εργασίας, κατά τους κανόνες της οικείας επιστήμης.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση, ανεξάρτητα με το είδος του κειμένου που υποβάλλεται εφόσον εντοπιστεί υπέρβαση των ορίων/ποσοστών κειμενικής ταύτισης ακολουθούνται οι προβλεπόμενες διαδικασίες. Διευκρινίζεται ότι:

- ☞ Τα ποσοστά που **ΔΕΝ** συνεπάγονται κυρώσεις διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της κειμενικής ταύτισης. Πιο συγκεκριμένα, ισχύουν τα ακόλουθα:
 - ο Το ποσοστό μεταφοράς αυτούσιων αποσπασμάτων, με ορθές βιβλιογραφικές παραπομπές στις πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές, **δεν** θα πρέπει αθροιστικά να είναι μεγαλύτερο του 20% στο σύνολο του «καθαρού» κειμένου (το κύριο σώμα της εργασίας εξαιρουμένων των προκαταρκτικών σελίδων και της λίστας των βιβλιογραφικών αναφορών/βιβλιογραφίας).
 - ο Το ποσοστό μεταφοράς αυτούσιων αποσπασμάτων με απουσία βιβλιογραφικών παραπομπών στις πηγές (πρωτογενείς - δευτερογενείς) **δεν θα πρέπει να ξεπερνά το 5% ανά πηγή ή/και το 10% αθροιστικά** (δηλ. σύνολο των επιμέρους ποσοστών από όλες τις ελεγχόμενες πηγές).

4.1. Πειθαρχικές ποινές

Σύμφωνα με το άρθρο 91, παρ. 4 προβλέπονται τα ακόλουθα:

«Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες μπορούν να επιβληθούν οι ακόλουθες ποινές:

α) έγγραφη επίπληξη,

β) βαθμολογικές ποινές για παραπτώματα σχετιζόμενα με εξετάσεις ή εργασίες

- γ) απαγόρευση χρήσης εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων του ιδρύματος,
- δ) στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής στις εξετάσεις ενός ή περισσότερων μαθημάτων ή της συμμετοχής σε μία ή περισσότερες εξεταστικές περιόδους,
- ε) αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας για διάρκεια από ένα μήνα έως δύο εξάμηνα,
- στ) επιβολή προστίμου προς μερική ή ολική αποζημίωση, για παραπτώματα σχετιζόμενα με ζημιές σε εγκαταστάσεις ή υποδομές του Ιδρύματος.»

4.2. Διαδικασία για την επιβολή κύρωσης

Ο/Η διδάσκων/διδάσκουσα, ο/η οποίος/α διαπιστώνει το αδίκημα, αφού πρώτα καλέσει τον/την φοιτητή/τρια, θα πρέπει να κάνει τις απαραίτητες αυστηρές συστάσεις και ανάλογα με την περίπτωση και την έκταση και πάντα κατά την εκτίμηση του/της διδάσκοντος/σκουσας, υποβάλλει γραπτή καταγγελία στον Πρόεδρο του Τμήματος και το θέμα συζητείται στην Γενική Συνέλευση Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει για την απαλλαγή του/της φοιτητή/τριας ή λαμβάνονται αποφάσεις με βάση τον ισχύοντα εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΑΔΑ. Στη συνεδρίαση προσκαλούνται ο/η καταγγελλόμενος/η φοιτητής/τρια και ο/η καταγγέλλων/λουσα διδάσκων/σκουσα. Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια διαφωνεί με την επιβαλλόμενη κύρωση έχει δικαίωμα να προσφύγει στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

5. Πηγές - Περισσότερες Πληροφορίες

Για την διαμόρφωση του κειμένου χρησιμοποιήθηκαν αποσπάσματα από τις ακόλουθες πηγές, μεταξύ των πάμπολων που συναντώνται στο διαδίκτυο:

Βαρδακώστα, Ι. (χ.χ.). *Λογοκλοπή (Plagiarism) και Αναφορές (Citations)*. Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου.
http://www.library.hua.gr/~library/images/Logoklopi_Anafores.pdf

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (2020). *Οδηγός ενάντια στη λογοκλοπή*. <https://modip.duth.gr/wp-content/uploads/2020/06/9.-%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82-%CE%B5%CE%BD%CE%AC%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B7-%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CF%80%CE%AE.pdf>

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (2020). *Περί λογοκλοπής*. <https://www.eap.gr/wp-content/uploads/2020/10/%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CC%81-%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CF%80%CE%B7%CC%81%CF%82-.doc>

Neville, C. (2007). *The complete guide to referencing and avoiding plagiarism*. Open University Press.

ΜΟΔΙΠ Παν/μιο Δυτ. Μακεδονίας (χ.χ.). *Οδηγός Ενάντια στη Λογοκλοπή*.
<https://modip.uowm.gr/nfe/docs/egm/14AntiPIGuide.pdf>

Μπαμπινιώτης, Γ. (1998). *Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας*. Κέντρο Λεξικολογίας Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (2021). *Κανονισμός κατά της λογοκλοπής*.
<https://www.uop.gr/images/060721-kanonismos-logoklopidf.pdf>

Plagiarism.org (n.d.). <https://www.plagiarism.org>

Τμήμα Ψυχολογίας Παν/μίου Κρήτης, (2019). *Κατευθυντήριες Αρχές Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης και Κανονισμός για τη Λογοκλοπή και την Αντιγραφή*. <https://www.psychology.uoc.gr/wp-content/uploads/2019/04/kanonismos-gia-themata-deontologias.pdf>

Χρήσιμη δικτυογραφία

- <https://www.lib.auth.gr/el/πνευματικά-δικαιώματα-λογοκλοπή>
- <http://awelu.srv.lu.se/academic-integrity/plagiarism/different-kinds-of-plagiarism/>
- <https://goo.gl/1oyJQg>
- <https://integrity.mit.edu/handbook/citing-your-sources/avoiding-plagiarism-cite-your-source>
- <https://integrity.mit.edu/handbook/citing-your-sources/avoiding-plagiarism-cite-your-source>

Εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

ΦΕΚ 4621/Β/21-10-2020

(Ακαδημαϊκή δεοντολογία και Πειθαρχικές διατάξεις)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Άρθρο 88

1. Η ακαδημαϊκή κοινότητα του ΠΑ.Δ.Α. συγκροτείται από τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., τους λοιπούς διδάσκοντες, τους φοιτητές, τους ερευνητές και το Διοικητικό Προσωπικό. Για την εκπλήρωση της αποστολής του Πανεπιστημίου και τη διαφύλαξη του κύρους του, απαιτείται ακαδημαϊκό ήθος, το οποίο συνεπάγεται υποχρεώσεις που υπερβαίνουν την αυτονόητη υποχρέωση τήρησης των διατάξεων κείμενης νομοθεσίας. Γνωρίσματα του ακαδημαϊκού ήθους το οποίο οφείλουν να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας είναι: η εντιμότητα, η ακεραιότητα, η αμεροληψία, η διαφάνεια, το αίσθημα αξιοκρατίας και δικαιοσύνης, ο σεβασμός των δικαιωμάτων και της προσωπικότητας των άλλων, η προαγωγή του διαλόγου με σεβασμό στην ακαδημαϊκή ελευθερία, η καταπολέμηση των διακρίσεων κάθε είδους, το αίσθημα του καθήκοντος και της προσφοράς, η σεμνότητα, ή και οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό το οποίο συμβάλλει ουσιαστικά στη διαφύλαξη του κύρους της ακαδημαϊκής ιδιότητας, στην προάσπιση και προώθηση του κύρους του Πανεπιστημίου.

2. Οι δραστηριότητες των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας πρέπει να διέπονται από τον σεβασμό στις αρχές και τους κανόνες της επιστήμης και της ακαδημαϊκής ελευθερίας, στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στο σεβασμό στο περιβάλλον, στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και στην πνευματική ιδιοκτησία.

3. Κατά την επιτέλεση του ακαδημαϊκού και διοικητικού έργου πρέπει να διασφαλίζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης και να αποφεύγεται οποιαδήποτε διάκριση των συνεργατών ή/και των αποδεκτών του ακαδημαϊκού και διοικητικού έργου, με βάση την καταγωγή, την εθνικότητα, το φύλο, τη γλώσσα, τη σωματική ικανότητα, τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις τους.

4. Τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας οφείλουν να συμπεριφέρονται στους συναδέλφους τους με τον δέοντα σεβασμό. Δεν επιτρέπεται η με οποιονδήποτε τρόπο εκμετάλλευση της ιδιότητάς τους, της βαθμίδας στην οποία ανήκουν ή του θεσμικού τους ρόλου, για να εξαναγκάσουν άλλα μέλη της κοινότητας σε συγκεκριμένη πράξη, παράλειψη ή κρίση.

5. Τα μέλη Δ.Ε.Π. και όλες οι κατηγορίες διδασκόντων οφείλουν στους φοιτητές σεβασμό και μέριμνα. Ο εξαναγκασμός φοιτητών σε έργα μη συναφή προς τα πανεπιστημιακά τους καθήκοντα, ιδίως δε για σκοπούς προσπορισμού οποιασδήποτε ωφέλειας, συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.

6. Τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας οφείλουν κατά την εκτός Πανεπιστημίου δημόσια ζωή τους να μη χρησιμοποιούν την πανεπιστημιακή ιδιότητά τους κατά τρόπο ο οποίος μπορεί

δυσνητικά να εκθέσει το Πανεπιστήμιο.

7. Στο πλαίσιο του δικαιώματος στη γνώση, οι φοιτητές απολαύουν πλήρους ελευθερίας έκφρασης, διατύπωσης απόψεων και διακίνησης ιδεών, σεβόμενοι τις αρχές της αντικειμενικότητας, της διαφάνειας και του σεβασμού της διαφορετικής άποψης. Η άσκηση της ελευθερίας αυτής δεν πρέπει να θίγει ή να παρακωλύει το διδακτικό έργο.

8. Οι φοιτητές οφείλουν να συμπεριφέρονται στους Καθηγητές τους και σε όλο το προσωπικό του Πανεπιστημίου με τον προσήκοντα σεβασμό και τη δέουσα αξιοπρέπεια.

9. Βασικό κανόνα δεοντολογίας για τους φοιτητές συνιστά η μη προσφυγή στη λογοκλοπή κατά την εκπόνηση των εργασιών κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Απαγορεύεται: α) η χρήση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων και η εμφάνισή τους από τους φοιτητές ως δικών τους, προκειμένου να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους β) η παρουσίαση εργασιών που έχουν εκπονηθεί συνεργατικά με άλλους φοιτητές, ως ατομικές εργασίες γ) η κάθε μορφής αντιγραφή, η συνεργασία με τρίτα πρόσωπα κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε εξεταστικής διαδικασίας, καθώς και η χρήση κάθε είδους σημειώσεων, βοηθημάτων και ηλεκτρονικών μέσων, εκτός αν ο διδάσκων επιτρέπει τη χρήση τους.

10. Οι φοιτητές οφείλουν να σέβονται και να προστατεύουν τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό του Πανεπιστημίου από κάθε είδους φθορά ή ζημιά και να μεριμνούν για την καθαριότητα των χώρων και των εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου.

11. Οι φοιτητές οφείλουν να μην χρησιμοποιούν και να μην επιτρέπουν να χρησιμοποιείται ο χώρος του Πανεπιστημίου για έκνομες πράξεις ή πράξεις που το ζημιώνουν και να απέχουν από πράξεις που δεν συνάδουν με την αποστολή του Ιδρύματος, το ακαδημαϊκό ήθος και την ακαδημαϊκή ελευθερία.

12. Ο Κώδικας Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του Πανεπιστημίου περιλαμβάνει κανόνες δεοντολογίας που καθιερώνουν πρότυπα ακαδημαϊκών και κοινωνικών συμπεριφορών μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, αλλά και μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας και του περιβάλλοντος εκτός του Πανεπιστημίου. Αποτελεί ένα κείμενο αρχών που στόχο έχει την ευαισθητοποίηση των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, ώστε να ενεργούν σύμφωνα με τις αρχές του ακαδημαϊκού ήθους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 89

Πεδίο Εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου έχουν εφαρμογή στους επιστημονικούς συνεργάτες, στο έκτακτο βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Ιδρύματος (ενδεικτικώς, Ακαδημαϊκούς Υποτρόφους, Εντεταλμένους Διδασκαλίας), φοιτητές όλων των κύκλων σπουδών του Ιδρύματος (προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς, υποψήφιους διδάκτορες), τους Μεταδιδακτορικούς Ερευνητές. Το παρόν Κεφάλαιο έχει δηλαδή, εφαρμογή σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, πλην των μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και του Διοικητικού Προσωπικού, τα πειθαρχικά θέματα των οποίων ρυθμίζονται με ειδική νομοθεσία.

Άρθρο 90

Πειθαρχικά παραπτώματα

1. Το πειθαρχικό παράπτωμα συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη που μπορεί να καταλογισθεί.

2. Α. Πειθαρχικά παραπτώματα για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του άρθρου 89 του παρόντος Κεφαλαίου πλην των φοιτητών είναι τα εξής:

α) κάθε παράβαση καθήκοντος που προσδιορίζεται από τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, του Οργανισμού του Πανεπιστημίου, του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού, των αποφάσεων, εντολών και οδηγιών των οργάνων διοίκησης του Ιδρύματος,

β) η αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας, και ιδίως η παραβίαση των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας ώστε να μην διαταράσσεται η δημοκρατική λειτουργία και να μην θίγεται το κύρος του Πανεπιστημίου και των λειτουργιών του,

γ) η διάπραξη των αδικημάτων κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, πλαστογραφίας, ψευδορκίας, ή αδικημάτων σχετικών με την υπηρεσία ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας,

δ) η μη τήρηση των υπό του νόμου προβλεπόμενων εν γένει όρων απασχόλησης,

ε) η παράλειψη δήλωσης οποιασδήποτε σύγκρουσης συμφερόντων αναφορικά με την τελική έκβαση συγκεκριμένης έρευνας στην οποία συμμετέχουν,

στ) η χρησιμοποίηση χώρων, εγκαταστάσεων, υλικοτεχνικής και λοιπής υποδομής, συμπεριλαμβανομένων των θεσμοθετημένων εμβλημάτων, λογοτύπων του Ιδρύματος με τρόπο αντίθετο από τον προορισμό τους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία τους ή χωρίς τη νόμιμη άδεια του αρμόδιου οργάνου του Ιδρύματος,

ζ) η συνειδητή αποσιώπηση της άμεσης ή έμμεσης συνεισφοράς άλλων προσώπων στο αντικείμενο της επιστημονικής τους έρευνας και διδασκαλίας,

η) η υπόθαλψη ή συγκάλυψη πράξεων και συμπεριφορών που συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα,

θ) η επίδειξη μεροληψίας στους φοιτητές με βάση το φύλο τους, την εθνική τους προέλευση, τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις τους.

Β. Πειθαρχικά παραπτώματα για τους προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες είναι:

α) η παραβίαση αποφάσεων και κανονιστικών διατάξεων των οργάνων διοίκησης του Ιδρύματος ή/και των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι.,

β) η παραβίαση των υποχρεώσεων τους, όπως ορίζονται στον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό,

γ) η εκ προθέσεως καταστροφή περιουσίας του Ιδρύματος,

δ) η χρησιμοποίηση χώρων, εγκαταστάσεων και υποδομών του Ιδρύματος με τρόπο αντίθετο από τον προορισμό τους και τους κανονισμούς που διέπουν τη λειτουργία τους ή χωρίς τη

- νόμιμη άδεια του αρμόδιου οργάνου του Ιδρύματος,
- ε) η χρήση μέσων ή μεθόδων που παραβιάζουν το αδιάβλητο των εξετάσεων,
- στ) οι ενέργειες προσχεδιασμένης αντιγραφής, πλαστογραφίας και πλαστοπροσωπίας, κατά τις διαδικασίες των εξετάσεων και της αξιολόγησης,
- ζ) η υπόθαλψη ή συγκάλυψη πράξεων και συμπεριφορών που συνιστούν πειθαρχικά παραπτώματα,
- η) η λογοκλοπή και η εν γένει κάθε παράβαση του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας,
- θ) η ανάρμοστη συμπεριφορά εντός του Πανεπιστημιακού χώρου ή σε άλλους χώρους τους οποίους οι φοιτητές επισκέπτονται υπό την ιδιότητά τους ως φοιτητές του Πανεπιστημίου,
- ι) η εξύβριση ή βιαιοπραγία καθ' οιουδήποτε μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας,
- ια) η εκούσια παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος και των υπηρεσιών του.

Άρθρο 91

Πειθαρχικές ποινές

1. Οι επιβαλλόμενες πειθαρχικές ποινές πρέπει να είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα του παραπτώματος, τις ειδικές συνθήκες τέλεσής του και τον βαθμό της υπαιτιότητας.

2. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του άρθρου 89 του παρόντος Κεφαλαίου πλην των φοιτητών, μπορούν να επιβληθούν οι ακόλουθες ποινές:

α) έγγραφη επίπληξη,

β) πρόστιμο όχι κατώτερο του ενός δεκάτου ούτε ανώτερο ολοκλήρου του μηνιαίου μισθού.

3. Πειθαρχική ποινή επιβάλλεται, εφόσον δεν δικαιολογείται καταγγελία της σύμβασης για σπουδαίο λόγο, που ενδεικτικά, πέρα από τις διατάξεις του άρθρου 672 Α.Κ., σπουδαίο λόγο συνιστούν η αδικαιολόγητη απουσία, η επαγγελματική ανεπάρκεια, η επίδειξη αδιαφορίας για την πρόοδο των εργασιών, η πρόκληση συχνών - έστω και από αμέλεια- βλαβών σε εργαλεία ή υλικά του Ιδρύματος, η απρεπής συμπεριφορά προς τους προϊσταμένους, συναδέλφους, λοιπό προσωπικό ή φοιτητές, η μη συμμόρφωση στις εντολές των προϊσταμένων, καθώς και η κατ' εξακολούθηση παραβίαση του ωραρίου προσέλευσης και αποχώρησης δίχως την προηγούμενη έγκριση του προϊσταμένου.

4. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες μπορούν να επιβληθούν οι ακόλουθες ποινές:

α) έγγραφη επίπληξη,

β) βαθμολογικές ποινές για παραπτώματα σχετιζόμενα με εξετάσεις ή εργασίες

γ) απαγόρευση χρήσης εξοπλισμού ή εγκαταστάσεων του ιδρύματος,

δ) στέρηση του δικαιώματος συμμετοχής στις εξετάσεις ενός ή περισσότερων μαθημάτων ή της συμμετοχής σε μία ή περισσότερες εξεταστικές περιόδους,

ε) αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας για διάρκεια από ένα μήνα έως δύο εξάμηνα,

στ) επιβολή προστίμου προς μερική ή ολική αποζημίωση, για παραπτώματα σχετιζόμενα με ζημιές σε εγκαταστάσεις ή υποδομές του Ιδρύματος.

Άρθρο 92

Πειθαρχικά όργανα

1. α) Πειθαρχικά όργανα για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του άρθρου 89 του παρόντος Κεφαλαίου πλην των φοιτητών είναι:

αα) ο Πρύτανης και οι Αντιπρυτάνεις για όλο το προσωπικό του Α.Ε.Ι.,

ββ) ο Κοσμήτορας της οικείας Σχολής για το προσωπικό της Σχολής,

γγ) ο Πρόεδρος του οικείου Τμήματος για το προσωπικό του Τμήματος.

β) Συλλογικό πειθαρχικό όργανο είναι το κατά περίπτωση ανώτερο συλλογικό όργανο της οικείας μονάδας, χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων των φοιτητών και του πειθαρχικού προϊστάμενου που επέβαλε ποινή σε πρώτο βαθμό.

2. α) Πειθαρχικό όργανο για τους προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες είναι ο Πρόεδρος του οικείου Τμήματος.

β) Συλλογικό πειθαρχικό όργανο είναι η Κοσμητεία, χωρίς τη συμμετοχή των εκπροσώπων των φοιτητών και του Προέδρου του Τμήματος που επέβαλε την ποινή σε πρώτο βαθμό ως πειθαρχικός προϊστάμενος.

3. Οι πειθαρχικά προϊστάμενοι επιλαμβάνονται αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από έγγραφη καταγγελία, και εφόσον δεν έχει επιληφθεί ανώτερος ιεραρχικά πειθαρχικώς προϊστάμενος.

4. Ως προς τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του άρθρου 1 του παρόντος Κεφαλαίου πλην των φοιτητών, όλοι οι πειθαρχικά προϊστάμενοι μπορούν να επιβάλουν την ποινή της επίπληξης. Την ποινή του προστίμου μπορούν να επιβάλουν οι εξής με τις ακόλουθες διακρίσεις: α) ο Πρύτανης έως και τις αποδοχές ενός μήνα, β) ο Αντιπρύτανης έως και τα τρία τέταρτα των μηνιαίων αποδοχών, γ) ο Κοσμήτορας έως και το ήμισυ των μηνιαίων αποδοχών και δ) ο Πρόεδρος Τμήματος έως και το ένα τέταρτο των μηνιαίων αποδοχών.

Άρθρο 93

Πειθαρχική Διαδικασία

1. Η πειθαρχική δίωξη αρχίζει με την κλήση σε απολογία από το μονομελές πειθαρχικό όργανο. Αφού ασκηθεί πειθαρχική δίωξη ο Πρύτανης μπορεί να αποφασίσει ότι ο παραπεμπόμενος οφείλει να απέχει από την άσκηση των καθηκόντων του μέχρι την έκδοση της πειθαρχικής απόφασης. Μέλος βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού - εκπαιδευτικού προσωπικού απέχει υποχρεωτικά από την άσκηση των καθηκόντων του, εάν καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή από πρωτόδικο δικαστήριο για πράξη σε βαθμό κακουργήματος ή για κλοπή, υπεξαίρεση, απάτη, πλαστογραφία, ψευδορκία, ψευδή καταμήνυση, συκοφαντική δυσφήμιση ή για έγκλημα σχετικά με το νόμισμα ή την υπηρεσία ή κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή είναι προσωρινά κρατούμενο για οποιοδήποτε έγκλημα και για όσο χρόνο κρατείται. Η αποχή από την άσκηση των καθηκόντων παύει στην περίπτωση αυτή με την έκδοση της αθωωτικής απόφασης ή του βουλεύματος που αποφαίνεται ότι δεν υπάρχει αφορμή για κατηγορία. Η πειθαρχική δίωξη δεν αναστέλλεται από την ποινική, εκτός εάν το οικείο συμβούλιο

αποφασίζει διαφορετικά. 2. Για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, στο βαθμό που προσιδιάζουν στη φοιτητική ιδιότητα.

Άρθρο 94

Αποφάσεις πειθαρχικών οργάνων

1. Η πειθαρχική απόφαση διατυπώνεται εγγράφως και υπογράφεται από το όργανο που την εκδίδει. Η πειθαρχική απόφαση επιδίδεται στο διωκόμενο μέλος προσωπικά ή στην Γραμματεία της Σχολής του, αν δεν ευρίσκεται ή δεν προσέρχεται εντός τριημέρου ή αρνείται να την παραλάβει.

2. Οι αποφάσεις των πειθαρχικώς προϊσταμένων υπόκεινται σε ένσταση από αυτόν που τιμωρήθηκε ενώπιον του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου, στις κάτωθι περιπτώσεις:

α) για το έκτακτο βοηθητικό και διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό στις περιπτώσεις προστίμου ανώτερου των τριών δεκάτων του μηνιαίου μισθού και

β) για τους φοιτητές στις περιπτώσεις στέρξης του δικαιώματος συμμετοχής στις εξετάσεις δύο ή περισσότερων μαθημάτων ή συμμετοχής σε εξεταστική περίοδο, αναστολής της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας για περισσότερο από δύο μήνες ή επιβολής προστίμου για ζημιές σε εγκαταστάσεις ή υποδομές του Ιδρύματος.

3. Η ένσταση ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης ή την πλήρη γνώση αυτής από τον ενδιαφερόμενο. Η ένσταση κατά των αποφάσεων των πειθαρχικώς προϊσταμένων κατατίθεται στη γραμματεία του αρμόδιου πειθαρχικού συμβουλίου.

4. Η τελεσίδικη απόφαση εκτελείται υποχρεωτικώς από την οικεία υπηρεσία. Παράλειψη εκτέλεσης της ποινής αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα. Η προθεσμία για την άσκηση ένστασης και η άσκησή της αναστέλλουν την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης. Το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την άμεση εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης, αν συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος, εκτός εάν με αυτή έχει επιβληθεί η πειθαρχική ποινή της αναστολής της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας.

5. Η πειθαρχική απόφαση, η οποία επιβάλλει περικοπή μηνιαίων αποδοχών εκτελείται από τον εκκαθαριστή των αποδοχών του διωκόμενου μέλους και υπολογίζεται στις αποδοχές που λαμβάνει κατά το χρόνο έκδοσης της πειθαρχικής απόφασης. Όταν αυτή ορίζεται έως το ένα τέταρτο των αποδοχών του, παρακρατείται εφάπαξ από τις αποδοχές του πρώτου μήνα, μετά την τελεσίδικια της απόφασης. Όταν είναι μεγαλύτερο, παρακρατείται σε τρεις (3) συνεχείς μηνιαίες δόσεις.

Άρθρο 95

Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων

Τα πειθαρχικά παραπτώματα του Κανονισμού αυτού παραγράφονται μετά πενταετία από την τέλεσή τους, εκτός εάν αποτελούν και αξιόποινες πράξεις, οπότε δεν παραγράφονται πριν από τη συμπλήρωση της παραγραφής που ισχύει για αυτές.

Η παραγραφή αναστέλλεται, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων περί αναστολής της παραγραφής αξιόποινων πράξεων.

Άρθρο 96

Για ουσιαστικά και διαδικαστικά πειθαρχικά θέματα που δεν ρυθμίζονται από το παρόν Κεφάλαιο, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του ν. 3528/2007 (Α' 26), εφόσον συμβιβάζονται με τις ρυθμίσεις του παρόντος.